

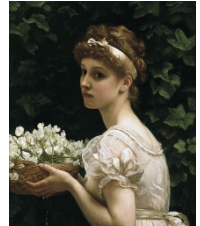

Пытанні да віраванкі

№	Цікавыя факты	Народныя назвы	Паходжанне слова	Расліна ў культуры, грамадстве, прыродзе
1	Агародная расліна з моцным пахам, якая ў сушаным выглядзе ў 2–3 разы больш энергетычная за свежую. У Старажытнай Грэцыі і Старажытным Рыме пышны букет гэтай расліны быў звычайным падарункам для дамы	Цімон, копіор	Ад грэчаскага “духмяны”	 Мастак К.Аланэ
2	Адзін бок гэтай лекавай расліны, падобнай да дзьмухаўца, халодны, а другі – цёплы. Гэта жывы барометр, бо загадзя згортвае пялёсткі перад дажджом	Маташнік, маць-мачыха, камчужная трава	Ад стараславянскага “белы”	 Мастак А.Піхтоўнікаў
3	Расліна, з якой вырабляюць еўра і называюць беларускае золата. Летам адзенне з яго стварае адчуванне прахалоды і адводзіць лішак цяпла ад скуры, а зімой сагравае. Раны пад павязкамі з гэтай расліны гоцяцца хутчэй	Даўгунец, сырэц	Ад лацінскага “палатно”	 Расліна адлюстравана Дзяржаўным гербе Рэспублікі Беларусь
4	Маленькая лугавая кветачка блакітнага колеру. Паводле легенды, багіня Флора дала імёны ўсім кветкам, акрамя адной. Калі яна сказала: “Не забудзь мяне”, багіня адказала, што гэта і будзе яе імя. Сімвал генацыду армян	Прыгожніца	Ад лацінскага “мышынае вушка”	 Мастак А.Зражэўскі
5	Некаторыя віды гэтага меданоса здольны лячыць шаленства ў сабак. У народнай медыцыне прымяняецца як сродак ад вяснушак	Бурачок, каменнік	Ад грэчаскага “сабачае шаленства”	 Фотаздымак расліны
6	Каштоўная лекавая расліна з моцным эфірным пахам, якую Ной даў голубу, каб праверыць, ці скончыўся патап		Ад грэчаскага “бальзам”, “вадкі пах”	 Мастак А.Кіпрэнскі
7	Прыдарожная, палявая расліна, выдатны сродак пры загойванні ран	Бабка, парэзнік	Ад нямецкага “дарога” і “расліна”	Успамінаецца ў творы Уільяма Шэкспіра “Рамэо і Джульета”, каб спыніць кроў на калене

8	Адзін з самых старажытных злакаў. У адным пачатку гэтай расліны да 1000 зярняткаў, іх колькасць заўсёды цотная	Маіс	З іспанскай мовы азначае “папяровы пачак”	 <p>М.Хрушчоў з раслінай</p>
9	Гэта лекавая балотная расліна выкарыстоўвалася беларусамі замест мыла і пральнага парашку	Татарскае зелле, салодкі сцяг	Ад грэчаскага “траснік”	Вобраз расліны ўжыты ў вершы Рыгора Барадуліна “Трэба дома бываць часцей”
10	Лекавая расліна, сімвал любові і вернасці. Размнажаецца толькі насеннем, з’яўляецца пустазеллем. У Старажытным Егіпце асацыіравалася з богам Сонца Ра	Нівянік	Ад лацінскага слова “рымская”	 <p>А.Карабельнікаў</p>
11	Куст з карыснымі ягадамі чырвонага колеру з гаркаватым смакам, які прападае пасля замаразкаў. Сімвал дзявочай прыгажосці	Калёная	Ад лацінскага “ўпрыгожваць”	Назва расліны ўжываецца ў фразеалагізме: ... мост – казачны мост праз раку, які аб’ядноўвае свет жывых і мёртвых. Ужываецца ў назве кнігі беларускай паэтки Яўгеніі Янішчыц “... зімы”
12	Злакавая расліна, якая выкарыстоўваецца ў ежу і на корм жывёле. Адзін з сямі дароў Дэметры – багіні ўрадлівасці	Аўсюг	Ад старажытнаінда-еўрапейскага “ежа”	 <p>Каша з гэтай расліны</p>
13	Галоўная алейная сонцалюбівая расліна з насеннем семкамі, якія ўжываюцца ў ежу	–	Ад грэчаскіх слоў “сонца” і “кветка”	 <p>Мастак І.Машкоў</p>
14	Лекавая расліна, якую ў старажытнасці называлі “лекамі ад 99 хвароб”. Выкарыстоўвалася як фарбавальнік. Зацвітае на Івана Купалу	Заячая кроў, зверабой	Ад слова “кроў”	 <p>Малюнак расліны</p>

1 5	Каштоўная кармавая культура. У сучасным свеце з'яўляецца сімвалам Ірландыі. На гербе Беларусі сімвалізуе сувязь з жывёльным светам	Кашка, дзяцеліна	Ад нямецкага слова "klewer"	 Расліна адлюстравана Дзяржаўным гербе Рэспублікі Беларусь
1 6	Дэкаратыўная, харчовая (з насення робяць крупы і муку), лекавая расліна. У Японіі расліну параўноўваюць з мясам кальмара	Шчырыца	Ад багіні смерці Мары і прыстаўкі а-, што азначае "бессмяротная кветка"	 Фотаздымак расліны
1 7	Расліна роду сланечніка, якая не накоплівае ў сабе радыяцыі	Сонечны карань, земляны яблык	Ад італьянскага "сланечнік"	 Малюнак расліны
1 8	Алейная расліна, якая ўтварылася шляхам скрыжоўвання капусты і сурэпіцы, выкарыстоўваецца для вырабу алею. Мае важнае эканамічнае значэнне, так як выкарыстоўваецца для атрымання біядызеля	Кольза	Ад нямецкіх слоў "рэпа" і "семя"	 Фотаздымак расліны
1 9	Балотная расліна, якая выкарыстоўваецца для азелянення берагоў. Нашы продкі выкарыстоўвалі яе для пляцення шнуроў або звязвання чаго-небудзь	Балотніца	Ад праславянскага "сетка"	 Фотаздымак расліны
2 0	Старажытная стручковая расліна, якая выкарыстоўваецца на корм жывёлам і на ежу людзямі. Бацвінне ўтрымлівае вялікую колькасць азоту	Пелюшка	Ад грэчаскага "церці"	 Расліна на палатне Э.Пойнтэра
2 1	Шматгадовая травяністая расліна з вялікімі падземнымі каранямі, дзякуючы якім яна здольна перажыць пажар. Калі каровы харчуюцца гэтай раслінай, то даюць больш малака	Елачка, свінячнік	Назва паходзіць з еўрапейскіх моў і перакладаецца "конскі хвост"	 Фотаздымак расліны

2 2	Лекавая расліна з жоўтымі кветкамі і ярка-аранжавым сокам, якая расце каля плота, уздоўж дарог. Паводле павер’я, зацвітае, калі прылятаюць ластаўкі, а пладаносіць, калі яны адлятаюць у вырай	Барадавачнік	Ад лацінскіх слоў “дар нябёс”	 Фотаздымак расліны
2 3	Кветкавая расліна з прыемным пахам, на аснове якога створаны парфюмерныя шэдэўры. Першацвет, імклівае вясновае вынішчэнне якога можа прывесці да пагрозы яго знікнення і пашырэння спісу раслін, уклучаных у Чырвоную кнігу Рэспублікі Беларусь	Заячыя вушы	Паводле некалькіх версій, ад слоў “гладыш” або “ладан”	 Малюнак расліны на паштоўцы
2 4	Калючы куст з невялікімі кветкамі з вялікай колькасцю вітаміну С. Плады выкарыстоўваюцца для вырабу мармеладу, цукерак, кісялю	Дзікая ружа	Ад слова “шып”	О Беларусь, мая ..., зялёны ліст, чырвоны цвет! У ветры дзікім не загінеш, чарнобылем не зарасцеш. Уладзімір Дубоўка
2 5	Лекавая расліна, якая вырошчваецца ў пакоях, аранжарэях. Цвіце раз у сто год	Сталетнік	Ад арабскіх слоў “горкае рэчыва”	 Фотаздымак расліны
2 6	Лекавая расліна, якая ўтрымлівае ў сабе эфірнае масла і выкарыстоўваецца ад прастуды і грыпу	Дзіўнае дрэва	Ад французскага “добра пакрытае дрэва”	 Фотаздымак расліны
2 7	Вечназялёнае дрэва, якое адрозніваецца высокай марозаўстойлівасцю. Выкарыстоўваецца як для вырабу венакаў, так і для мастацкай стрыжкі	Жыццёвае дрэва	Ад старажытна- грэчаскага кораня, які азначае “ахвяраванне”	 Фотаздымак расліны